

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 24. studenog 2010.

Majčinska duhovnost Katarine Sijenske

Draga braćo i sestre!

Danas vam elim govoriti o eni koja je imala istaknutu ulogu u povijesti Crkve. Riječ je o Katarini Sienskoj. Četrnaesto stoljeće u kojem je ivjela bilo je doba teškim previranja u Crkvi i čitavom društvu u Italiji kao i Europi. Ipak, i u trenucima najveće teškoće, Gospodin ne prestaje blagoslivljati svoj narod, dajući svetice i svece koji bude umove i srca potičući ih na obraćenje i obnovu. Katarina je jedna od njih i još i danas nam govori i potiče nas hrabro kročiti prema svetosti da bismo bili Gospodinovi učenici na sve potpuniji način.

Rođena u Sieni 1347. godine u vrlo brojnoj obitelji, a umrla u rodnome gradu 1380. U dobi od 16 godina, potaknuta viđenjem svetog Dominika, stupila je u Treći dominikanski red, u enski ogranak zvan koludrice. Nastavivši ivjeti u obitelji, potvrdila je zavjet djevičanstva koji je dala privatno još kada je bila mlađa, posvetila se molitvi, pokori, djelima ljubavi, prije svega prema bolesnima.

Kada se raširio glas o njezinoj svetosti, započela je intenzivno raditi na davanju duhovnih savjeta svima koji bi joj se obratili za pomoć: plemićima i političarima, umjetnicima i običnim ljudima, posvećenim osobama, crkvenim velikodostojnicima, uključujući i samog papu Grgura XI. koji je u to doba boravio u Avignoneu i kojeg je Katarina snano i učinkovito pozvala da se vrati u Rim. Mnogo je putovala kako bi ubrzala reformu u Crkvi i da bi potpomogla uspostavu mira među dravama. Zbog toga razloga sluga Boji Ivan Pavao II. proglasio ju je suzaštitnicom Europe: Stari

kontinent ne smije nikada zaboraviti kršćanske korijene koji su u ishodištu njegova povijesnog puta i mora nastaviti crpiti iz Evanđelja temeljne vrijednosti koje jamče pravdu i sklad.

Katarina je, kao i mnogi drugi sveci, mnogo pretrpjela. Neki su čak govorili da se ne smije imati povjerenja u nju te ju je čak, 1374., šest godina prije smrti, generalni kapitul Dominikanskog reda pozvao u Firenzu gdje je podvrgnuta ispitivanju. Ispitivanje je proveo učeni i ponizni brat Rajmund iz Capue, budući generalni ministar reda. On će kasnije postati njezin ispovjednik i "duhovni sin" i napisati cjelovitiivotopis svetice. Proglašena je svetom 1461.

Katarinin nauk, koja je jedva naučila čitati i koja je naučila pisati tek u odrasloj dobi, sadran je u Dijalogu Boje providnosti odnosno Knjizi Bojeg nauka, remek-djelu duhovne literature, u njezinim Pismima kao i u zbirci Molitava. Njezin nauk resi takvo bogatstvo da ju je sluga Boji Pavao VI. 1970. proglasio crkvenom naučiteljicom. Taj se naslov pridodao dvama prethodnima: suzaštitnice grada Rima, prema elji blaenog Pija IX., te zaštitnice Italije, prema odluci sluge Bojega Pija XII.

U viđenju koje je ostalo neizbrisivo utisnuto u Katarininom srcu i pameti, Gospa ju je predstavila Isusu koji joj je darovao jedan sjajni prsten, govoreći joj: "Ja, tvoj Stvoritelj i Spasitelj, uzimam te za svoju zaručnicu u vjeri, koju ćeš uvijek čuvati čistom sve dok ne budeš zajedno sa mnom u nebu slavila vječne zaruke" (Rajmund iz Capue, S. Caterina da Siena, Legenda maior, br. 115, Siena 1998.). Taj je prsten bio vidljiv samo njoj. U tome izvanrednom događaju dokučujemoivotno središte Katarinine religioznosti i svake autentične duhovnosti: to je kristocentrizam. Krist je za nju poput zaručnika, s kojim je uspostavila odnos prisnosti, zajedništva i vjernosti. On je dobro koje se voli više od svakog drugog dobra.

To duboko jedinstvo s Gospodinom prikazano je u drugom događaju iz ivota te glasovite mističarke: zamjeni srdaca. Prema Rajmundu iz Capue, koji prenosi ono što mu je Katarina povjerila, Gospodin Isus joj se ukazao dreći u svojim rukama ljudsko srce koje je blistalo, otvorio njezine grudi, stavio to srce u njih i rekao: "Predraga kćeri, kao što sam neki dan uzeo tvoje srce koje si mi pruila, evo ja ti sada dajem svoje i od sada će stajati na mjestu gdje je prije bilo tvoje" (isto). Katarina je doista ivjela riječi svetog Pavla: "ivim, ali ne više ja, nego ivi u meni Krist" (Gal 2, 20).

Poput svetice iz Siene, svaki vjernik osjeća potrebu gajiti u srcu iste one osjećaje koje je Krist nosi u svojem srcu da ljubi Boga i blinjega poput samoga Krista. A mi svi moemo dopustiti da nam Krist preobrazi srce i naučiti ljubiti poput njega, u prisnom zajedništvu s njim jačanom molitvom, razmatranjem nad Bojom riječju i sakramentima, prije svega čestim i pobonim primanjem svete pričesti. I Katarina pripada nizu onih euharistijskih svetaca kojima sam odlučio zaključiti svoju apostolsku pobudnicu Sacramentum caritatis (usp. br. 94). Draga braćo i sestre, euharistija je izvanredni dar ljubavi koji nam Bog uvijek iznova daje da nas njime hrani na našem putu vjere, da ojača našu nadu, da rasplamsa našu ljubav, da postanemo sve sličniji njemu.

Oko te snane i autentične osobe okupila se prava i istinska duhovna obitelj. Riječ je o osobama koje je oduševio duhovni prestiž te mlade ene koja se u svojem ivotu vinula do neslućenih visina i koje su ponekad bile zadivljene također mističnim pojavama kojima su svjedočili, kao što su to bile česte ekstaze. Mnogi su se stavili u njezinu slubu i prije svega smatrali povlasticom da im Katarina moe biti duhovni vođa. Zvali su je "mama", jer su kao duhovna djeca primala od nje duhovnu hranu.

I danas Crkva prima veliku blagodat od majčinske duhovnosti koju vrše tolike ene, posvećene i vjernice laikinje, koje hrane u duši misao za Boga, jačaju vjeru ljudi i usmjeravaju kršćanski ivot prema sve većim visinama. "Oslovljavam vas i nazivam sinovima", piše Katarina obraćajući se jednom od svojih duhovnih sinova, kartuzijancu Giovanniju Sabatiniju, "jer vas ja rađam stalnim molitvama i eljom pred Bojim lice, kao što ena rađa svoje dijete" (Epistolario, Lettera n. 141: A don Giovanni de' Sabbatini). Dominikanskom bratu Bartolomeju de Dominiciju običavala se obraćati ovim riječima: "Preljubljeni i predragi brate i sine u slatkom Kristu Isusu".

Druga crta Katarinine duhovnosti vezana je uz dar suzâ. One izraavaju istaknutu i duboku osjetljivost, zbog koje je svetica iz Siene bila uvijek silno suosjećajna i njena. Brojni su sveci imali dar suzâ, čime su obnavljali osjećaje samoga Isusa, koji nije zadržavao i skrivao suze pred grobom prijatelja Lazara i boli koju su osjećale Marta i Marija, kao ni prilikom pohoda Jeruzalemu, posljednjih dana svoga ovozemaljskog ivota. U Dijalogu Boje providnosti, Bog Otac se obraća Katarini i objašnjava joj da se u suzama koje prave brazde na našem licu, kada osjetimo drhtaje suosjećanja i kada se ganemo zato što je u svijetu tako malo dobra i zato što elimo dobro svima, krije Boje nadahnuće: "Postoji lijek, kojim ću ublaiti svoju srdbu: to su moje sluge, ako se poure zadrati me svojim suzama i lancem svete elje. I ti si me vezala tim svetim vezom, koji sam ti ja sam dao, jer sam elio učiniti milosrđe svijetu... Ti, dakle, i druge moje sluge, morate crpiti svoje suze i svoj znoj iz izvora moje ljubavi; uzmite ih i operite njima lice moje Zaručnice [Crkve], jer ti ja obećavam da će joj tim sredstvom biti vraćena njezina ljepota" (Dialogo della Divina Provvidenza, pog. 15, Siena 1980., str. 59). Prema Katarini, suze svetaca se miješaju s Kristovom krvlju, o kojoj je ona govorila sa silnim ganućem i vrlo djelotvornim simboličkim slikama: "Spominjite se Krista raspetoga, Boga i čovjeka (...). Pokajte se poradi Krista raspetoga, sklonite se u ranama Krista raspetoga, utonite u krv Krista raspetoga" (Epistolario, Lettera n. 21: Ad uno il cui nome si tace).

Tu moemo shvatiti zašto je Katarina, premda je bila svjesna ljudskih nedostataka svećenika, uvijek gajila veliko poštovanje prema njima; oni, po sakramentima i Svetom pismu, dijele snagu spasenja Kristove Krvi. Svetica iz Siene uvijek je pozivala svete posluitelje, pa i papu, kojeg je nazivala "milim Kristom na zemlji", da vjerno vrše svoje zadaće, nošena uvijek i jedino svojom dubokom i stalnom ljubavlju prema Crkvi. Prije nego će umrijeti rekla je: "Opraštajući se od tijela ja sam, zapravo, utrošila i dala svoj ivot Crkvi i za svetu Crkvu, što je za mene jedinstvena milost" (Rajmund iz Capue, S. Caterina da Siena, Legenda maior, n. 363).

Od svete Katarine, dakle, mi učimo najuzvišenije znanje: poznavati i ljubiti Isusa Krista i njegovu

Crkvu. U Dijalogu Boje providnosti, ona - što je jedinstvena slika - opisuje Krista kao most koji se pruža između neba i zemlje. Taj most čine tri stepenice: Isusove noge, bok i usta. Uzdičući se tim stepenicama, duša prolazi kroz tri etape od kojih se sastoji svaki put posvećenja: odvajanje od grijeha, vršenje kreposti i ljubavi, te, na kraju, slatko sjedinjenje s Bogom s ljubavlju.

Draga braćo i sestre, naučimo od svete Katarine ljubiti Krista i Crkvu hrabro, snano i iskreno. Ponovimo zato sa svetom Katarinom riječi koje čitamo u Dijalogu Boje providnosti, na završetku poglavlja koje govori i Kristu-mostu: "Zbog ljubavi si nas oprao u krvi, zbog ljubavi si htio razgovarati sa stvorenjima. O koliko si samo bio lud od ljubavi! Nije ti bilo dosta to što si se utjelovio, već si htio i umrijeti!... O ljubavi! Srce mi se guši dok razmišljam o tebi: jer gdje god mi se misao pruža, ne nalazim ništa drugo do ljubav" (pog. 30, str. 79-80).

Papin pozdrav hrvatskim hodočasniciima na hrvatskom:

Radosno pozdravljam sve hrvatske hodočasnike, a osobito vjernike iz upa Uskrsnuća Kristova i Svetog Ivana Evanđeliste iz Zagreba! Neka vam hodočašće na grobove apostola pomogne da, osnaeni u vjeri, učvršćeni u nadi i usavršeni u ljubavi, svjedočite Isusa Krista u svojoj domovini. Hvaljen Isus i Marija!